

Työ- ja elinkeinoministeriö

SM; lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi avaruustoiminnasta annetun lain sekä maa-aseamista ja eräistä tutkista annetun lain muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt sisäministeriön lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi avaruustoiminnasta annetun lain sekä maa-aseamista ja eräistä tutkista annetun lain muuttamisesta. Sisäministeriö lausuu asiasta seuraavasti:

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi avaruustoiminnasta annettua lakia siten, että avaruustoiminnan ja satelliittikaukokartoituksen lupa- ja valvontatehtävät siirrettäisiin työ- ja elinkeinoministeriöstä Liikenne- ja viestintävirastoon. Tässä yhteydessä sisäministeriö nostaa esiin, että Liikenne- ja viestintävirasto toimii jo nyt lupa- ja valvontaviranomaisena avaruustoimintaan liittyvissä tietyissä lupa-asioissa muiden viranomaistehtäviensä ohella. Lisäksi Traficom toimii muun muassa NIS2- ja CER-direktiivien valvovana viranomaisena direktiiveissä määritellyllä avaruustoimialalla. Sisäministeriön näkemyksen mukaan on hyvä käytäntö, että Traficom toimii pääasiallisena lupaviranomaisena ja erityistapauksissa, kuten kansalliseen turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä, lupaviranomainen olisi valtioneuvosto.

Sisäministeriö nostaa esiin, että HE-luonnoksessa liikenne- ja viestintävirastolla olisi salassapitosäätöjen ja muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada muilta viranomaisilta ehdotetussa laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömiä tietoja toiminnanharjoittajaa ja kaukokartoitustoimijaa koskevista seikoista. Toisaalta tietyillä viranomaisilla, kuten suojelupoliisilla, olisi salassapitosäätöjen tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus luovuttaa sekä ilmaista salassa pidettävät tiedot toisilleen, jos se olisi muun muassa tiettyjen ehdotetussa laissa säädettyjen, kuten kansallisen turvallisuuden, edellytysten arvioimiseksi välttämätöntä. Sisäministeriön näkemyksen mukaan mahdollisuutta vaihtaa tietoa viranomaisten välillä sidottuna välttämättömyyteen voidaan pitää kannatettavana.

Avaruustoiminnasta annetun lain 15 §:n 1 momentissa säädettäisiin tarkastusoikeudesta. Säännös olisi muutoin saman sisältöinen kuin voimassa oleva laki, mutta työ- ja elinkeinoministeriö muutettaisiin Liikenne- ja viestintävirastoksi. Säännöksen mukaan Liikenne- ja viestintävirastolla olisi oikeus suorittaa 14 §:n mukaisessa valvonnassa tarpeellisia toiminnanharjoittajan avaruustoimintaan ja avaruusesineeseen sekä kaukokartoitustoimijan satelliittikaukokartoitukseen ja siinä käytettyihin laitteisiin tai laitteistoon kohdistuvia tarkastuksia tai teettää tarkastukset toisella viranomaisella. Liikenne- ja viestintävirasto voi teettää muun kuin Puolustusvoimien lukuun toteutetun toiminnan tarkastuksen myös riippumattomalla asiantuntijalla.

Sisäministeriö nostaa tässä yhteydessä esiin, että esimerkiksi pelastustoimi voi käyttää satelliittitietoa onnettomuuksien havainnointiin (esimerkiksi metsäpalot, tiedot tulvatilanteesta). Sisäministeriö ostaa Ilmatieteenlaitokselta satelliittipalvelua metsäpalojen havainnoimiseksi. Lisäksi Euroopan Unionin pääosasto DG ECHO ja Copernicus tarjoavat satelliittidataan perustuvia ennakkovaroitusjärjestelmiä ja nopeita vahinkoarvioita katastrofiavun ja pelastuspalvelun tueksi. EU:n pelastuspalvelumekanismin (UCPM) hätäavun koordinaatiokeskus ERCC hyödyntää tätä tietoa aktivoitakseen kansainvälistä

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
 00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
 Helsinki

0295 480 171
 +358 295 480 171

09 160 44635
 +358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
 www.intermin.fi

apua ja tukeakseen kriisinhallintaa maailmanlaajuisesti. Suomella ja muilla UCPM-mailla on pääsy tähän palveluun ja sen on ilmaista. Satelliittipalveluita on mahdollista hankkia myös yksityisiltä palveluntarjoajilta. Sisäministeriön tiedossa ei ole, että pelastustoimella olisi yhteiskäyttöisiä ratkaisuja tai palveluja Puolustusvoimien kanssa.

Kansliapäällikkö

Matti Sarasmaa

Asiantuntija

Ella Stenroos

Jakelu TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiedoksi

VN/9441/2025-SM-10

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: